

Фото: Даримир Банда

У Специјалној бригади Војске Србије

СПЕЦИЈАЛНО ВАСПИТАЊЕ

Пише Душан ГЛИШИЋ

ВРХУНСКА ФИЗИЧКА ПРИПРЕМЉЕНОСТ И БОРБЕНА И ТАКТИЧКА ОБУЧЕНОСТ СВАКОГ НАШЕГ СПЕЦИЈАЛЦА, СПОСОБНОСТ ДА РЕАГУЈУ У ТРЕНУТКУ, ДА ЕФИКАСНО ДЕЛУЈУ И ПРОТИВНИКА САВЛАДАЈУ ХЛАДНИМ И ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ, ПА И БЕЗ ОРУЖЈА, ДА ВИДЕ СВАКОГ И ДА ЊИХ НИКО НЕ ВИДИ, ДА СЕ КРЕЋУ И ДЕЈСТВУЈУ КАКО ПО ЗЕМЉИ И ВАЗДУХУ, ТАКО И У ВОДИ И ПОД ВОДОМ, ЧИНИ ИХ НЕСАВЛАДИВИМ И НА ПРВОЈ ЛИНИЈИ ВАТРЕ И НА ПОДРУЧЈУ НЕПРИЈАТЕЉА, У ПОЗАДИНИ. У БОРБИ И ОБРАЧУНУ МОГУ СВЕ, НИКАДА НЕ ЗАСТАЈУ И НЕ ОДУСТАЈУ!

Нема тајне кад је реч о Специјалној бригади Војске Србије. Зна се „у пушку” којим и каквим наоружањем располажу њени припадници, зна се каква јој је организациона структура и где су јој стационарани команда и батаљони, зна се и шта од ње, односно од оних који се диче црвеном беретком може да се очекује и шта могу да „одраде” у заштити отаџбине.

Али..., рећи ће њен командант бригадни генерал ванредни професор др Мирослав Талијан, доскорашњи начелник Војне академије и, много пре тога, командант Батаљона за противтерористичка дејства у некадашњој 72. специјалној бригади. Као човек који се после доста година вратио у „своју” јединицу, додуше знатно сложенију и другачију од некадашње, има сва права да каже то увек супротстављајуће, а овде и кључно „али”. Мада се слаже да је посебно после успешног отпора агресији НАТО-а на СР Југославију, у коме су веома ефикасно учествовали и припадници њених јединица, о Специјалној бригади многима све познато, остаје нешто што може само да се наслућује. Ниво обучености припадника 72. извиђачко-диверзантског, 63. падобранског и Батаљона за противтерористичка дејства, пре свих, али и других њених јединица, остаје непознаница за све.

– Реч на којој инсистирам када говорим о јединицама Специјалне бригаде јесте извршност – наглашава генерал Талијан, додајући да је свестан шта значи досезање небеских висина. – Да бисмо постигли тај „покретни циљ” – савршеност својстава и резултата јединице, подразумева се достизање врхунског нивоа њене опремљености, посебних инфраструктурних објеката и полигона за обуку и то не смо у матичној касарни. Немам разлога за бојазан, јер то претпостављени и државно руководство разумеју и спрам расположивих могућности и подржавају, али нема спора да достигнути степен техничких и технолошких ресурса бригаде мора да се унапреди ради ефикасног одговора

на сваки изазов, али и ради заштите и очувања свих припадника јединице и њихових потенцијала. Осведочио сам се не само у врхунска знања, вештине и навике свих припадника Специјалне бригаде и у Панчеву и у Нишу већ и у њихове вредносне оријентације. Тај капитал морамо сваким даном, сваким часом обуке и сваком вежбом непрекидно да јачамо и увећавамо.

КОРАК ИСПРЕД

Када говори о јединици којом командује и коју води, бригадни генерал Мирослав Талијан не либи се да каже да је најбоља у читавом региону. Њена искуства у противтерористичкој борби током НАТО агресије 1999. године, као и она која стиче на свакодневној интензивној и добро осмишљеној обуци и на заједничким вежбама, не само са јединицама Војске Србије него и са специјалцима других армија, чине је респектабилном снагом и у Европи, па и читавом свету. Своју оспособљеност и оперативну способност припадници Специјалне бригаде осведочили су и унапредили и на прошлогодишњој здруженој вишестепеној тактичкој вежби с бојевим гађањем „Век победника”, као и на многим ранијим вежбама у Србији и иностранству.

– Учешћем на међународним вежбама и разменом знања и искустава с припадницима бројних специјалних јединица страних армија, усавршавамо и унапређујемо своју обуку и тактику. Та сарадња и достигнута опремљеност најмодернијим (и софистицираним) наоружањем и средствима омогућује нам да увек будемо корак испред савремених изазова, ризика и претњи безбедности с којима се Србија суочава. То нам даје реалну веру у своје врхунске способности са којима не само *да ширеба, да хоћемо* него да смо у стању *да можемо* обавити и најсложеније задатке који нам припадају у функцији остваривања мисија Војске Србије. Уосталом, ако ми нисмо до краја способни да извршимо задатке за које смо намењени, која јединица је

сте. Која је то друга јединица елитнија од Специјалне бригаде? Због тога је недавно и наређено да се Специјална бригада, као најспремнија и најопремљенија, препотчини начелнику Генералштаба, како би се, поред осталог, скратио ланац командовања, посебно у условима хитног реаговања. То ново организационо позиционирање Специјалне бригаде додатно ће је оснажити – посебно ће повећати брзину, ефикасност и максимализовати њену покретљивост, како би се у право време нашла на правом месту, спремна за дејство – потенцира генерал Талијан.

Сваког припадника Специјалне бригаде красе изврсне психофизичке предиспозиције, склоности и способности, које омогућују досезање врхунског нивоа припремљености и борбене и тактичке обучености, тако да с временом сви они постају стварни специјалци у супротстављању и борби против тероризма. Обучени су и

спремни да у трену адекватно реагују, да при томе вешто рукују и ефикасно управљају расположивим наоружањем и борбеним средствима, као и својим специјалним знањима и вештинама. Речју, кадри су да сваког противника савладају хладним или ватреним оружјем, па и без оружја – голим рукама, да у свим околностима виде противника, а сами не буду примећени, да се крећу и дејствују како по земљи, тако и из ваздуха, у води и под водом. Они су несавладиви, увек се налазе где треба, и на првој линији ватре, и на подручју непријатеља, у његовој позадини. У борби и обрачуна хоће (и могу!) све, никада не застају, не одустају! Њихове невидљиве заседе трају и по 72 сата непрекидно, маршеви су сваки пут све дужи у километрима и краћи временски, а у природи се хране „чиме стигну”. Све те, као и неке друге, вештине савладају током селекције, још пре но што зва-

ЗАДАЦИ КОЈЕ ОБАВЉАМО И ЊИХОВА ПРИРОДА ТРАЖЕ ВИСОКО РАЗВИЈЕН КОЛЕКТИВНИ ДУХ И АПСОЛУТНУ ВЕРУ У СЕБЕ И У ВРХУНСКЕ МОГУЋНОСТИ ТИМА, ГРУПЕ, ЈЕДИНИЦЕ...

нично добију црвену беретку и подиче се тим омиљеним обележјем Специјалне бригаде. А њу није лако заслужити, зато се њоме толико и поносе.

– Задаци које обављамо и њихова природа траже високо развијен колективни дух и апсолутну веру у себе и у врхунске могућности тима, групе, јединице... Јединство и снагу колектива који одликују вишеструка професионална знања, вештине и својства препознатљивих специјалаца, унапређујемо и доказујемо непрекидно. Свесни смо да не смемо да станемо, да треба да наставимо с обуком и стицањем знања, нарочито ради спознаје

Фото: Јово Мамула

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ САВРЕМЕНИМ ПОТРЕБАМА

Поред осавремењавања и доградње инфраструктурних објеката за извођење обуке, сталног подизања нивоа ефикасности и оспособљености за извршавање сложених и високоризичних задатака, Специјалну бригаду Војске Србије, која се сада састоји од Команде, Командног батаљона, 72. извиђачко-диверзантског, 63. падобранског батаљона и Батаљона за противтерористичка дејства, очекује и нова трансформација. По речима команданта бригадног генерала Мирослава Талијана, најозбиљније се разматра структурирање Специјалне бригаде у две јединице релативно самосталне у својим функцијама. Била би то нова симбиоза чувених бригада 63. падобранске и 72. специјалне бригаде, које би својим одликама свакако обогатиле и оснажиле Војску Србије.

Фото: Даримир Банда

МОДЕРНО НАОРУЖАЊЕ

Због специфичне тактике дејстава, услед деловања бројних околности и фактора, различитих димензија оперативног окружења у којем припадници Специјалне бригаде извршавају своје сложене и посебне мисије и задатке, њихово наоружање разликује се од стандардног. Сваки од њих има примарно и секундарно, а по потреби и додатно оружје. За потребе специјалца, по њиховој мери и избору, набављене су најмодерније далекометне, снајперске и аутоматске пушке, пушкомитраљези, аутомати и пиштољи. Поред тога, наоружани су минобацачима, аутоматским бацачима граната и противоклопним средствима. Модерна оптоелектронска средства за осматрање и нишањење омогућавају им прецизније дејство у свим временски условима, ноћу и дању. Падобрани, десантни чамци, маскирна опрема, хеликоптери Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране ... Све што поседују је у функцији ефикаснијег извршавања задатака и очувања живота, упркос свим ризицима који се понекад не могу избећи.

Командант Специјалне бригаде
бригадни генерал
др Мирослав Талијан

Фото: Даримир Банда

нових техничко-технолошких могућности у развоју наоружања и овладавања новим високософистицираним технологијама које истовремено обогаћују наше психофизичке способности и штите нас. Једина алтернатива коју имамо да бисмо у савременим условима очували животе и успешно извршили задатке јесте даље учење, усавршавање и све напорније тренирање. Добро знам да нам у бригади не мањка мотивисаности за још већи, сложенији и напорнији рад, посебно кад је крунисан успехом. Заправо оном изврсношћу којој тежимо – подвлачи генерал Талијан.

Зато у Специјалној бригади не престају с обуком и њеним унапређењем. После селективне обуке, у трајању од 9 или 13 недеља, најспособнији, физички најспремнији и најиздржљиви-

КАД ЈЕ РЕЧ О ХИТРОМ РЕАГОВАЊУ, ЕФИКАСНОМ СУПРОТСТАВЉАЊУ ТЕРОРИЗМУ И БОРБИ ПРОТИВ СВИХ ДРУГИХ БЕЗБЕДНОСНИХ ИЗАЗОВА И ПРЕТЊИ, СИГУРНО ЈЕ ДА СПЕЦИЈАЛНА БРИГАДА НЕМА ПРЕМЦА.

вији специјалци полазе на једногодишњу обуку за извршавање основних формацијских задатака. Поред тактике специјалних дејстава, оспособљавају се у скијању, верању, преживљавању и савлађивању водених препрека. Током трећег периода оспособљавања припадници јединица бригаде усавршавају стечена знања на курсевима или обуци за допунске специјалности. То су курсеви речних диверзаната, падобранска и снајперска

обука... Најзад, на реду је колективна обука, која се углавном реализује на разним тактичким увежбавањима и вежбама у Србији и у иностранству. А оне су за припаднике Специјалне бригаде честе и увек веома напорне и изазовне.

ВРЕДНОСНА ВЕРТИКАЛА

Колико су сложени, тешки и опасни задаци које извршавају припадници Специјалне бригаде сведоче и примери њихових сабораца који су изгубили живот вршећи своју дужност. Њихова имена, записана у спомен-собама и на спомен-обележјима у касарнама јединица у Нишу и Панчеву, трајно су подсећање на величину жртве коју су положили бранећи Србију и штитећи сигурност њених грађана.

Фото: Даримир Банда

БРОЈНИ ЗАДАЦИ

Специјална бригада је тактичка јединица организована, обучена и опремљена за припрему, организовање и извођење специјалних операција на копну, води и под водом, у позадини непријатеља, у захвату фронта и властитој позадини, применом вертикалног и других облика маневра, у садејству са снагама МУП-а и за извршавање специјалних борбених, безбедносно-обавештајних и других задатака. У извршавању борбених дејстава бригада се може ојачати артиљеријом за подршку, инжињеријом, оклопним јединицама, АРЈ за ПВД, јединицама за везу, електронска и оптоелектронска дејства, хеликоптерским јединицама и другим снагама и средствима.

– Кад је реч о хитром реаговању, ефикасном супротстављању тероризму и борби против свих других безбедносних изазова и претњи, сигурно је да Специјална бригада нема премца. Али не смемо да заборавимо ни друге јединице Војске Србије које су, несумњиво, довољно обучене и спремне за извршавање својих наменских задатака. Свака од њих има обуку прилагођену својој мисији и често, у сарадњи с јединицама Специјалне бригаде, испољава ону ефикасност која се од свих нас захтева. Наша обука је, ипак, с обзиром на задатке које извршавамо, сложенија и специфична, што нам омогућава да обављамо задатке за које други нису оспособљени. Зато ми настављамо да дограђујемо наше полигоне за блиску борбу, па борбу у градским или рурал-

ним условима, на брдовитом и неприступачном терену, под водом, у шумама. Присутни смо на сваком терену и опремљени за дејство у свим временским и просторним условима – напомиње генерал Талијан.

Само кратка посета полигонима и вежбаљима Специјалне бригаде показује да њени припадници свакодневно, поред дејстава на равном, вежбају и верање, падобранске скокове, роњење. Увек све брже, све одлучније, све боље. Борећи се са секундама, метрима и километрима, невидљивим непријатељем, користећи све врсте оружја, такмичећи се у борилачким вештинама, припремају се за окршај с противником, непрекидно истичући да свака кап зноја проливена на обуци, тренингу или вежби значи мање крви у борби. Зато не стају!